# GAZETA KRAKOWSKA

**N^ro 20.**

Z KRAKOWA DNIA 9 MARCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ


— *Z Krakowa.* —

Na *dwudziestym drugim* posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 2 Stycznia 1823 r.

Reprezentant *Soczyński* członek Kommissyi Skarbowey przymawiaiąc się do uchwalonego na przeszłym posiedzeniu Tytułu Budżetu oznaczaiącego wydatek na Akademiią z powodu obiętey w tym pozycyi pensyi emerytalney dla P. *Karkoszyńskiego*, gdy ten życie zakończył, żądał upoważnienia Kommissyi Skarbowey ażeby te pozycyią wykreśliła.

Marszałek Seymu znayduiąc sprawiedliwą uwagę, ażeby z zdarzoney w czasie Seymu śmierci P. *Karkoszyńskiego* kwota na emeriturę dla niego proiektowana nie ciążyła Budżet kraiowy, oznaymił, iż przy podsumowaniu Tytułu wydatków na Akademiią w protokole Seymowym została odciągniętą kwota Złp. 1000 P. *Karkoszyńskiemu* proiektowana, pozostaie zatym oświadczenie woli Izby Prawodawczey czyli iest za upoważnieniem powyższego odciągnienia, w czym gdy zaszła iednomyślność, Marszałek Seymu ogłosił uchwałę Izby w wykreśleniu z Budżetu na Akademiią pozycyi obeymuiącey pensyią dla P. *Karkoszyńskiego* z powodu zaszłey onegoż śmierci.

Reprezentant *Florkiewicz* Członek Kommissyi Skarbowey przedstawiaiąc, iż gdy wniesiony proiekt nowego podatku od Kopalń na Wsie, zyskał w ogólnym kopalnianym proiekcie inicyatywę Senatu, przeto iako Reprezentant, Obywatel Miasta Krakowa i Gmin Wieyskich nie maiący dotąd kopalnianey intraty, żądał ażeby unikaiąc gorszącego powiększenia ciężaru Massy podatków, ilość taka iaka wypadnie z większego podatku od Kopalń, była ulgą dla samego Miasta Krakowa, to iest: aby o tyle podatek naywięcey dolegaiący Klassę uboższą w Mieście Krakowie zmnieyszonym został, a może się zmnieyszyć i podatek dymowego w Mieście Krakowie, bez obrazy prawa głosowania na Seymikach, każdy bowiem Obywatel któryby zmnieyszanie nie uznawał bydź dla siebie dogodnym, mógłby się za uwiadomieniem deklarować u Wóyta, lecz na posiedzeniach dzisieyszego Seymu z Art: 11 Konstytucyi czerpał wyraźne zabronienie oddawać proiekt powyższy pod rozwagę, bo iako prawo Skarbowe winno było bydź przedstawionym naypóźniey w czwartym dniu posiedzeń zgromadzenia Reprezentantów, zwracaiąc zaś Mowca do proiektu Ustawy gór-

niczey powodowany zapomnieniem przeszłości a bezpieczeństwem na przyszłość oświadczył się za utrzymaniem tegoż, lecz z modyfikacyiami które przez połączone dwie Kommissyie po dokładnym rozważeniu znalazły mieysce, a uważaiąc, iż powtórny proiekt pod decyzyią Izby przychodzący, maiący się opierać na wspomnionych modyfikacyiach, przenika boiaźnią by prawo własnosci w wykonaniu nie było nadwerężonym, ścieśnionym lub obarczonym nowemi opłatami, bądź innemi uciążeniami tak dla właścicieli ziemi iak dla właścicieli Kopalń, ile tenże proiekt w Art: 1 2 i 10 moc stanowienia prawa górniczego i urządzeń Policyinych Senatowi Rządzącemu zostawia przeciw Art: 12 Konstyt: z którego iest udziałem Senatu tylko urządzenie Policyine i administracyine, boiaźń tę nie dzielił Mowca na teraz, bo każdemu znane naylepsze chęci i poświęcenie się gorliwych osób przy sterze Rządu pracuiących, miał iednak na uwadze przyszłość którą się nie da przewidzieć, następnie Mowca modyfikacyią w Senacie Rządzącym przy Art: 1 proiektu co do soli, złota, i srebra umieszczoną, lubo w odezwie Senatu obiaśnioną, znaydował niedostateczną, gdy tylko proiekt do prawa zostałby prawem obowiązuiącym a odezwa oddzielna byłaby bez skutku, z tego przeto względu wyniknienie tak dla Rządu iak właścicieli ziemi i Kopalń nieprzyiemności stosowania tłomaczenia i spory upatruiąc, położenia tamy tym koniecznością każdego prawa wnosił, przyczym tak iasny Artykuł prawa Seymu Prawodawczego względem soli, złota i srebra przez NN. Protektorów zatwierdzony, pragnąc iakoby obiaśnić przez proiekt przygaszenie uznaiąc, dla powszechnego dobra nastręczał ułożyć proiekt taki pod sankcyą Izby Prawodawczey, któryby obeymował to wszystko, co tylko inicyatywa w każdym względzie uzna bydź potrzebnym, powodowany przeto powyższemi uwagami oświadczaiąc się przeciwko odnowionemu proiektowi zwracał uwagę na przyszłość w którey naynieszczęśliwsze skutki spłynąćby mogły na Rzeczpospolitą, gdyby Izba Prawodawcza ustępowała swey prerogatywy Prawodawczey, i dozwoliła przeciwnego tłomaczenia iasnych Artykułów Konstytucyi i prawa.

Reprezentant *Kozłowski* obstaiąc za upoważnieniem dawnych praw górniczych, nieuważał skutku deliberacyi nad proiektem Kopalnianym, gdy onegoż modyfikacyie zostały dopełnione.

Reprezentant *Florkiewicz* w poparciu swego wniosku odczytał Art: XI. i XII. Konstytucyi i z tych utwierdzenie zasad wniesionych przedstawiał przez wyraźny przepis, że proiekta Skarbowe naypóźniey do dnia 4 posiedzeń Seymu winny bydź inicyowane Izbie Prawodawczey, a następnie iż wyłączney władzy Senatu ulegaią tylko urządzenia Policyine, nie zaś prawa górnicze.

Reprezentant *Kozłowski* zgodził się przeto, ażeby wniosek Reprezentanta *Florkiewicza* iako uwagi przesłane zostały Kommissyiom Seymowym do urzędowego użycia.

Marszałek Seymu głosząc uwagi Reprezentanta *Florkiewicza* iako wyiaśnienie przedmiotu górniczego, z względu na dobro publiczne, przedstawił woli Izby, czy maią bydź kommunikowane Kommissyiom Seymowym do użycia, w czym gdy zaszła iednomyślność przesłanie u-

wag do Kommissyi połączonych Skarbowey i Prawodawczey nastąpiło.

W dalszym porządku decyzyi Tytułu Budżetu wydatków na rok etatowy 1823/24.

Reprezentant *Mąkólski* Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey. Co do Tytułu V. *Kosztów opału dla Akademii i Szkół*, w kwocie Złp. 7140 przez Senat proiektowanych, oznaymiwszy opinią Kommissyi Skarbowey za proiektem Senatu, Izba przeto Prawodawcza ten Tytuł iednomyślnie przyięła.

W Tytule VI. *na Milicyią, Muzykę i Żandarmeryią*, Kommissyia Skarbowa proponuiąc wydatek w Summie 157,459 Złp. 9 gr. nie przyięła proiektowanego przez Senat podwyższenia płacy o 1000 Złp. dla P. Kapitana *Dębskiego*.

Reprezentant *Soczyński* Członek Kommissyi Skarbowey tłomacząc opinią Kommissyi Skarbowey oświadczył, iż w nieprzyięciu proiektu Senatu miano na celu oszczędność grosza publicznego, i zachowanie praw istnieiących, tym mocniey, że Tytuł wprowadzony wypływaiąc z Statutu urządzaiącego Milicyią, nie może bydź zniesiony dopoki Statut stoi.

Marszałek Seymu oznaymił, iż Senat proiektuiąc zmianę podał stosowną inicyatywę, którey decyzyia zależy od woli Izby Prawodawczey.

Reprezentant *Mąkólski* Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey, odczytał przeto inicyatywę Senatu co do podwyższenia płacy Kapitanowi *Dębskiemu*, a następnie

Reprezentant *Librowski* Członek Kommissyi Skarbowey nieprzyięcia przez Kommissyią podwyższenia płacy Kapitana Milicyi, przy oszczędności, dodał i tę zasadę, że poprzedni Kapitan pełniąc te same obowiązki nie miał wyższey pensyi, z resztą wynagrodzenie odnosił do funduszów oszczędności Milicyi ile użycie tego funduszu w r. 1820/21 na Muzykę i Mundur iednego officera przez Senat już nastąpiło.

Reprezentant *Haller* z uwagi, iż się liczba Woyska nie powiększyła, dawnieyszy Kapitan do wyższey pensyi miał oddzielną zasadę z tytułu komendy żandarmeryi, która na teraz zostaie przy Majorze z względu na rangę do wyższey pensyi zyskuiącego prawo, gdy Senat z oszczędności assygnował Kapitanowi *Dębskiemu* 1000 Złp., przedstawiał Mowca potrzebę właściwszego przeznaczenia funduszów oszczędności Milicyi na wynagrodzenie i osłodzenie losu officerom, dzieci tychże i Wdów, aby przeto zachęceni zostali do ścisleyszego pełnienia obowiązków i w odznaczaniu się znaydowali nagrodę, uważał nadto Mowca niesprawiedliwym, ażeby żołnierz chorobą złożony przez czas zostawania w Szpitalu tracił gażę, przeznaczał raczey tę na polepszenie iego bytu w stopniowym umocnieniu sił fizycznych.

Marszałek Seymu odwołuiąc się do inicyatywy Senatu usprawiedliwiaiącey powody proiektowanego podwyższenia, podał tę decyzyi Izby, i gdy za tytułem podług opinii Kommissyi Skarbowey zaszła iednomyślność, ogłosił Marszałek Seymu uchwałę Izby Prawodawczey w postanowieniu wydatku na Milicyią, Muzykę i Żandarmeryią Złp. 157,459 gr. 9.

Tytuł VII. *na Kompetencye* podług proiektu Senatu i opinii Kommissyi Skarbowey przyięty został w Summie Złp. 30,461 gr. 20.

Tytuł VIII. *na Instytuta Dobroczyn-*

*mości* podobnież przyięty podług proiektu Senatu i opinii Kommissyi Skarbowey w Summie Złp. 74,402 gr. 23.

Względnie tego Tytułu co do pozycyi obeymuiącey kwotę Złp. 4340 na opał Szpitala S. Łazarza.

Reprezentant *Soczyński* Członek Kommissyi Skarbowey z skutków śledzenia administracyi Szpitalow, zapewniony będąc od Przełożoney Sz italą, że kwota na opał przeznaczona wydawana w materyiałach palnych węglu i drzewie z Magazynu Skarbowego, nie zapewnia potrzeb Szpitala i dogodniey użytąby została, gdyby z Skarbu zyskiwały kompetencyią w kwocie oznączoney, uczynił wniosek ażeby kwota na Budżecie w ogóle do Złp. 4340 położona była Szpitalowi w gotowiźnie wypłacona.

Po poparciu wniosku powyższego przez Reprezentanta *Piekarskiego*, któren wytłomaczył nieodłączne korzyści dla Szpitala przez zaliczenie gotowizną kwoty w opale in natura dotąd pobieraney, na przymówienie się Reprezentantów *Kirchmayera i Kozłowskiego*

Izba Prawodawcza postanowiła zrobić uwagę do postanowionego Tytułu, ażeby Senat kwotę Złp. 4340 na opał dla Szpitala S. Łazarza przeznaczoną wypłacił Szpitalowi gotowizną.

*Leon Chwalibogowski*,
Sekretarz Seymowy.

*Z Petersburga d. 29 Stycznia d. k.*
*( z Gaz. Le Cons. Impartial: )*

Wczoray z okoliczności rocznicy narodzin J. C. M Wielkiego Xcia Michała, uroczyste *Te Deum* śpiewane było w kościele katedralnym Nayświętszey Panny Kazańskiey i we wszystkich kościołach stolicy. Wieczorem w pokoiach Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jmci Matki dany był bal, na którym się N. Cesarz Jmć znaydował.

W Naywyższym Ukazie Jego Cesarskiey Mości do Nayświętszego Rządzącego Synodu pod d. 22 Października 822 r. wyrażono: — " Narodziny ukochaney Synowicy Naszey, Wielkiey Xiężniczki Olgi Mikołaiewny, Rozkazuiemy obchodzić dnia 30 Sierpnia, w którym Wszechmocny udarował tym nowym znakiem łaski swoiey Cesarski Nasz dom; a Imieniny w dniu 11 Lipca.

Podług Gazety Senackiey, przez Naywyższe Ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu:

Dnia 10 Stycznia. Zostaiący w Główným Sztabie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewica, etatu Komissoryiatskiego, rangi 9cey klassy, Horin za odznaczaiącą się i gorliwą służbę, nayłaskawiey podniesiony do rangi 8mey klassy.

Teyże daty. Zostaiący w Kancellaryi Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewica, rangi 9tey klassy Zadarnowski, liczący się w tey klassie od d. 6 Grudnia 1816 r. za gorliwą służbę, nayłaskawiey podniesiony do rangi 8mey klassy, ze starszeństwem od czasu wysłużenia terminu prawem ustanowionego w dziewiątey klassie.

Zostaiący pod wiedzą Kollegium Państwa spraw zagranicznych, Radca tytularny Baron Strogonow, w nagrodę gorliwey służby, mianowany Assesorem Kollegiialnym.

Sprawuiący obowiązki Dyrektora widowisk, rzeczywisty Radca Stanu Manów, d. 2 Stycznia r. b. doniosł Rządzącemu Senatowi, iż Cesarz Jmć Naywyższy zezwolił, ażeby na przedstawienie Komitetów teatralnych i PP. Ministrów

teatr Moskiewski, będący dotąd pod wiedzą Komitetu Petersburgskiego, odtąd oddzielony od niego, zostawał pod naczelną zwierzchnością tameyznego woiennego Jenerał Gubernatora, Jenerała jazdy Xcia Galicyna.

Xże Wołkoński, Naczelnik głównego sztabu Jego Cesarskiey Mości, Jenerał Adjutant, przybył do tuteyszey stolicy.

Dnia 15 b. m. Cesarskie Towarzystwo mineralogiczne w Petersburgu, przez posiedzenie publiczne, obchodziło szóstą rocznicę swego utworzenia.

*Z Paryża d. 19 Lutego.*

Xże Orleanu miał u Króla prywatne posłuchanie, a Jenerał Quesada odieżdzaiąc do woyska wiary, pożegnał J. K. M. i iego rodzinę. Wczoray udzielił J. K. M. prywatne posłuchanie Hr. la Ferronays, który dziś na poselstwo swoie do Petersburga odieżdza.

Wczoray o godzinie 1 z południa Monsieur i Xże Angouleme odbyli na dziedzińcu Tuilleries przegląd odchodzącey do woyska gwardyi Królewskiey, do którey Monsieur miał następuiącą przemowę: „Mci Panowie! Przypominaiąc wam, że gwardyia Królewska była zawsze wyborem i wzorem woysk Francuzkich, daię wam w kilku słowach poznać ukontentowanie i zaufanie z widzenia was wychodzących pod rozkazami syna moiego, dla zbierania nowych wawrzynów, które potem u nóg Króla złożycie, i które, ieżeli to bydź może, zrobią was godnieyszemi mieysca, które przy iego osobie zaymuiecie.„ Po tey przemowie nastąpiły, okrzyki: Niech żyie Król! niech żyią Burbonowie! Gwardyie udały się potem do St. Germain i Wersalu.

Woysko przeciw Hiszpanii działaiące składać się będzie z pięciu korpusów, z których pierwszym dowodzić będzie Marszałek Xże Reggio, drugim, Jenerał Molitor, trzecim Xże Hohenlohe, a piątym Marszałek Xże Conegliano (Moncey). Czwartym miał dowodzić Margr. Lauriston, ale on nie uda się do woyska, a następca iego ieszcze niewiadomy. Jenerał Guilleminot mianowany iest majorem jeneralem, a Jenerał Meriage adjutantem jenerałem. Baron Eroles dowodzić będzie roialistami Hiszpańskiemi w Katalonii, Jenerał d'Espagne w Nawarze, Jenerał Longa w Arragonii, a Jenerał Quesada w prowincyiach Baskii.

Woienny manifest z naszey strony przeciw Hiszpanii iest w krótce oczekiwany. Zaręczenie za nasze okręty płynące do Nowey Ziemi poskoczyło w Londynie do 40 za sto.

Hr. Lagarde po rozmowieniu się z Posłem Rossyyskim, Hr. Pozzo di Borgo, wyprawił gońca do Hiszpanii.

Baron Eroles trudni się urządzeniem Rejencyi i ułożeniem proiektu do przyszłey konstytucyi Hiszpańskiey.

Król zamienił karę śmierci Baudrillet i Duret, wspólników Bertona, na 20toletnie więzienie.

Xże Polignac mianowany iest Ambassadorem naszem przy Dworze Angielskim.

Znaczna liczba kupców w Hawr podpisała d. 14 b. m. na giełdzie do Króla prosbę o utrzymanie pokoiu.

*Od granic Hiszpańskich d. 12 Lutego.*

Chorzy woyska wiary, których Romagnosa w zamku Urgelskim zostawił, przeniesionemi zostali do mieyskiego szpitala i dawana im iest wszelka pomoc. Skład prochowy znaleziono próżny, ponieważ Romagnosa resztę pozo-

zostałey ammunicyi kazał w wodę wrzucić. Mina rozkazał zewsząd dowieść żywności i woiennych potrzeb. D. 9 miał do Puicerda wyiechać.

W tey chwili nadeszła wiadomość, że Mina z całym głównym swoim sztabem i częścią woyska udaie się do Barcelony.

Znany Trapista Antoni Maragnon udał się przez Baionę do Nawarry.

Jenerał Torrios zbliża się z 3000 ludzi i 12 działami do St. Jean-Pied-de Port.

*Z Perpignanu d. 11 Lutego.*

Przybyły tu z Lampourdan posłaniec do Rejencyi przyniosł wiadomość, iż woyska konstytucyyne d. 8. b. m. niespodziewanie uderzyły pod wsią Berges na korpus Misas i iego samego w domu obskoczyły. Nie wiedziano ieszcze czyli uszedł.

Wczoray przybył tu P. Ortaffa, którego zaraz członki Rejencyi odwiedziły. — Z Arles nadeydzie tu dla Rejencyi 600 karabinów.

*Z Tulonu d. 13 Lutego.*

Jutro lub poiutrze wyydą także ztąd do Pireneów oba pułki składaiące naszą osadę. Korpus morski urządzony został na artyleryią morską i liniiowe woyska. Ostatnie w przypadku woyny użytemi będą do lądowań; teraz czynią tu służbę i składaią się z około 10, a artyleryia z 4 kompaniy. W porcie tuteyszym stoią przeznaczone pod brzegi Hiszpańskie trzy szalupy działowe, ieden bryg, iedna korweta i ieden liniiowy okręt o 74 działach.

*Z Baiony d. 23 Lutego.*

Do St. Sebastian przybyła z Koruny fregata z ammunicyią.

Zamek Irati znayduie się od 6 b. m w ręku konstytucyynego woyska. Zburzyły one zewnętrzne warownie i pod Roncevaux, gdzie stoi do 1500 ludzi, nową batteryią na 8 dział założyły.

Do 15 Marca oczekiwane tu ieszcze są: dwa pułki lekkiey piechoty, dwa liniiowey dwa lekkiey jazdy, cztery dragonii, ieden szwadron i 15ta kompania artyleryi.

*Z Madrytu d. 12 Lutego.*

Na dzisieyszem posiedzeniu Stanów przyięty został następuiący przez Ministra morskiego wniesiony proiekt do ustawy: 1) Okazuiący dostateczne sposoby do uzbroienia korsarskich okrętów otrzymać na to maią patenta; 2) Dowodzący temi okrętami upoważnionemi będą do zabierania okrętów pod banderą prowadzącego z Hiszpanią woynę Mocarstwa; 3) Zdobycz należy do otrzymaiących patent korsarski, którzy ulegaią iednak dotychczasowem w tey mierze ustawom. — Jak tylko ta ustawa uchwaloną została, rozesłano zaraz do 40 korsarskich patentów osobom, które dawniey o nie prosiły.

Ciągle panuie tu naywiększa spokoyność.

Korpus Bessieres iest zupełnie rozbity i Ministerstwo woienne trudni się nieustannie postawieniem kraiu w stanie obrony. (Goniec Francuzki, tę i powyższą wiadomość donosi, nie zaręczaiąc za ich istotność.)

Dawnieysze listy donoszą: że Bessieres trzyma się ieszcze w Huete. Woyska iego wynosić maią do 5000 ludzi, które wszystkie drogi do Huete opalisadowały i miasteczko to podwoyną fossą obwarowały. Na gminę Tadilla rozpisał Bessieres 30,000 realow kontrybucyi. Hr. Abisbal stał d. 3 b. m. pod Garcinarros, Aleazar i Loranca, a straże iego rozciągały się do Huete. Popsute przez deszcz drogi wstrzymały cokolwiek dzia-

łania iego. Oczekuie ieszcze z Walencyi posiłków. Połączeniu się Merino w 80 końmi z Bessieres przeszkodziło rozebranie mostu na Duro.

Za powiększaiącem się podobieństwem do woyny zgłasza się do Rządu wielu dowodców kup zbroynych podczas ostatniey woyny o pozwolenie tworzenia oddziałów ochotników.

*Z Lizbony d. 27 Stycznia.*

Król zatwierdził uchwałę Stanów, przez którą wszystkie prowincyie Brazyliyskie, które poddały się Rządowi w Rio-Janeiro, ogłoszone są za będące w stanie buntu, i deputowani ich dopoki znaydować się będą w buncie przeciw konstytucyynemu Rządowi, zasiadać nie mogą w Stanach.

Wyprawa do Bahii stoi ieszcze na Tagu. Dowodzący nią Jenerał Luiz de Rego żąda ieszcze od Rządu 4000 ludzi, pieniędzy, więcey okrętow i 2 fregat; ale życzenia iego nie mogą bydź dopełnione, a przynaymniey potrzebuią dłuższego czasu, przez co odwlecze się iey odpłynienie.

Rząd nakazał wybranie 30,000 ludzi, dla urządzenia posiłkowego korpusu. Wszystkie gotowe woyska udaią śpiesznym pochodem na granice Hiszpańskie.

*Z Londynu d. 21 Lutego.*

N. Krol wyszedł zupełnie z swey słabości, miał w poniedziałe tayną radę w Brighton, a wczoray przybył do Londynu.

W mówie, którą P. Canning miał w Harwich podczas obioru swoiego na reprezentanta, wyraził między innemi: że lubo nie miał ieszcze sposobności oiawić w niższey izbie politycznych swoich widoków, zgodne iednak zupełnie są z wyrzeczonemi przez Lorda Liwerpool; że nie zmiennem iego postanowieniem iest utrzymać co do zagraniczney polityki naywolnieysze zasady, i Anglia iest także teraz więcey niż kiedy w stanie utrzymać polityczny swóy systemat, z tem wszytkiem życzeniem Ministrów iest zachować nayściśleyszą neutralność. Co do wewnętrznego położenia kraiu, starać się będzie utrzymać dawną konstytucyią Angielską z wszystkiemi iey urządzeniami.

Na zapytanie d. 15 w niższey izbie P. Lethbridge, czyli obmyślone są środki dla ulżenia nędzy rolników, odpowiedział P. Canning, że przeszło od 4 miesięcy zwracał Rząd na ten przedmiot uwagę swoią, lecz wyznać musi, iż przekonał się, że tylko przez uboczne środki usunąć tę nędzę można. Co Rząd w tey mierze uczynić myśli, okaże się w krótce, gdy Kanclerz skarbowy wniesie pod rozwagę izby plan względem zmnieyszenia gruntowych podatków.

P. Brougham zapytał się w teyże izbie, czyli admiralicyia powiedzieć może, czy prawdziwą iest wieść, że z Brest wypłynęła eskadra z zapieczętowanemi rozkazami? — P. Clerk zapewniał, iż admiralicyia nic o tem nie wie. — Lord Hamilton zapytał się: czyli nie będzie zawczesnem zapytanie się względem uwięzienia P. Bowrina we Francyi; bo ieżeli ieszcze względem tego zachodzą układy, wstrzyma swoie zapytanie. — P. Canning odpowiedział na to: Zacny Lord zdaie się chciec wiedzieć, czyli zapytanie się względem naszych stosunków z Francyią nie byłoby zawczesne? Oświadczam więc, iż w swoim czasie nie będę się temu sprzeciwiał. — Dziś Kanclerz skarbowy złożył izbie wyrachowanie potrzeb kraiu na rok następny.

Były poseł Hiszpański w Paryżu,

Xże San Lorenzo, przybył tu 17 i wysiadł do Posła Hiszpańskiego. Lud ieszcze na gościńcu wyłożył z powozu konie i zaciągnął go w tryumfie do mieszkania Posła. Pozostanie tu aż do rozwiązania swey małżonki.

Minister spraw wewnętrznych P. Peel posłał Prezydentowi miasta Liwerpool następuiące pytania: 1) Jak teraz idzie handel i czy pracowita klassa ludu ma roboty? 2) W iakim stosunku zostaie zarobek do opędzenia potrzeb wygodnego życia pracowitych ludzi i ich rodzin? 3) Czy pomnożyły się budynki i o wiele? 4) Jak dalece skłonną iest pracowita klassa ludzi do posłuszeństwa ustawom i utrzymania spokoyności?

Cesarz Mexyku pod dniem 15tym Listopada wydał następuiący wyrok: Augustyn, z Bożey łaski i przez konstytucyią pierwszy Cesarz Mexyku, W. Mistrz Cesarskiego orderu Guadalup, &c. wszystkim, ktorzy to czytać będą, nasze pozdrowienie. 1) Cesarz rozkazuie, iż wywoz srebra, płodów i towarów wszelkiego gatunku do Hiszpańskiego półwyspu lub do innych pod Rządem Hiszpańskim zostaiących okolic ciągle iest zabroniony. 2) Cesarz rozkazuie, iż naymnieysze usiłowanie do wywozu towarów, płodów, srebra lub innych przedmiotów bez różnicy czyli są własnością Hiszpanów lub Mexykanów konfiskatą ukarane bydź ma, a to stosownie do ustawy zabraniaiącey handlu konstytucyynego Cesarstwa Mexyku z nieprzyiaciołmi. 3) Zaden Hiszpan, który przenieść się chce do półwyspu, nie może oprócz potrzebnych sukien i nieodzownych do życia potrzeb, żadnych kosztownych rzeczy z sobą zabierać.

Podług listu z Karakas pod d. 12 Grudnia przybył tam P. Ribeiro, doświadczony chemik z kilkunastu innemi chemikami, których tam P. Zea dla utworzenia akademii umieiętności z Europy posłał. Od tamteyszego Intendenta Jenerała Soublette zostali nayprzeczniey przyiętemi i do stolicy maią bydź w wkrótce odesłanemi. Przybyły tamże dwa inne towarzystwa od związku Londyńskiego wysłane; iedno ułożyć się ma z Rządem względem przybywaiących wychodniów, a drugie podźwignąć kopalnie. Posełaycie nam ludzi (wyraża ten list) a w krótce was w podziwienie wprawiemy, ale nie przeładywaycie nas towarami, ktorych nie iesteśmy w stanie zapłacić.

*Z Nowegoiorku d. 24 Stycznia.*

Do izby Reprezentantów w Wasingtonie wniesiony został 99 proiekt (nie przez kommissyą skarbową, ale rękodzielną) o podwyższenie wchodowego cła od wełnianych towarow, szkła, i.t.d.

Prezydent Ziednoczonych Stanow mianował Posłami: P. Hugh Nelson z Wirginii do Hiszpanii; P. Cesar A. Rodney do Buenos-Ayres; P. R. C. Anderson z Kentuki do kolumbii.

Podług doniesień z kurasao pod d. 20 Grudnia kolumbiyskie woienne okręty Bolivar i Konstytucya zabrały po stoczoney walce Hiszpańską korwetę Maryia Teressa o 24 dziewięćfuntowych działach i 200 ludzi, tudzież kilka prowadzonych przez nią z Hawany do Maracaibo dla wsparcia Jenerała Morales kupieckich okrętów. O znaney Hiszpańskiey fregacie Ligera nic od dawnego czasu nie słychać i zachodzi obawa czyli się nie zatopiła, ponieważ była stara i zzeszała.

Gazeta Dworska z Rio-Janeiro donosi pod d. 26 Listopada o odparciu Jenerała Madeira przez woysko Brazyliyskie, który na nie z Bahii uderzył.

DODATEK
DO N.ro 20.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 9 MARCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

*Z Wiednia d. 27 Lutego.*

D. 25 b. m. w południe przybył tu J. Cesarzewiczowska Mość Arcyxiąże Rudolf, Kardynał i Xże Arcybiskup Ołumoniecki, w pożądanym stanie zdrowia i wysiadł do zamku Cesarskiego.

*Z Tryiestu d. 8 Lutego.*

Szyper, który d. 24 Stycznia odpłynął z Smirny, a wczoray tu przybył, opowiada, iż d. 22 Stycznia fregata Angielska przywiozła tam 400 kobiet i dzieci z Napoli di Romania. Basza dozwolił im na ląd wysiądź i rozkazał dostarczyć potrzebną żywność. Tak w Smiernie i wszędzie bardzo Turków zatrwożyło utracenie Napoli.

*Od brzegów Donaiu d. 10 Lutego.*

Oto iest rys konstytucyi Greckiey i siły zbroyney: Rząd Grecki składa się z wielkiego Senatu z znakomitszych obywateli utworzonego. Na czele każdego poiedynczego oddziału znayduie się ieden Minister. Podległemi ogółowi są 1) w wielkiey Grecyi Areopag; 2) w Pelopenesie Gerusia, stanowiące Reprezentacyie ludu. Całemu Senatowi przewodniczy dwóch prezesów; ieden prawodawczey, drugi wykonawczey władzy. Prezesem władzy prawodawczey iest Xże Demetry Ipsylanty, naczelny wodz w Pelopenesie, a wykonawczey Xże Alexander Maurokordato, naczelny wodz siły lądowey Greckiey i pułkownik pułku Philhellenów. Senat ogłosił iuż ludowi Greckiemu konstytucyią. Siła lądowa dzieli się a) na korpusy stoiące w wielkiey Grecyi i Pelopenesie. W wielkiey Grecyi Xże Alexander Maurokordato znayduie się na czele 15totysiącznego korpusu, stanowiącego lewe skrzydło powstania Greckiego; Podhetman Odyssensz pod Zittuni i Termopilami stanowi prawe skrzydło, a Podhetman Gura nad Parnasem środek; oba maią pod sobą około 8000 ludzi. Pomiędzy 100 podwładnemi Maurokordato Kapitanami, dowodcami zbroynych kup, zdaią się bydź celnieyszemi: Marco Bozzaris, naczelnik wszystkich Suliotów; Intrako z Arkadyi; Vlacopolis z Elis, nieustaiący gubernator prowincyi Navarin. Naczelnikiem głównego sztabu iest Jenerał Hr. Normann. Główny sztab i korpus inżynierów składa się z Pułkownika Voutier, Podpułkownika Bellier de Launay (dowodcy w Missolungi) Kapitanów Rheineck (adiutanta Alexandra Maurokordato) Daniel i Grailland znayduiących się w główney kwaterze. Naczelnym lekarzem i dyrektorem lazaretów iest Do-

ktor Meyer w Missolungi. Naczelnym kommissarzem woiennym Jerzy Valtino Suliot. Polowym kanclerzem Alexandra Maurokordato Spagniolacci. Reszty rozwiązanego bataliionu Philhellenów, iako zakład przyszłego Greckiego woyska znayduią się przy samem Xciu. Pułkownikiem 1go Greckiego pułku iest Piemontczyk Gubernatis, Podpułkownikiem Adiopolis, kapitanem pierwszey kompanii Dzierżawski, 2giey Mandelslohe, 3ciey Specht, 4tey Lübtów. Lekarzem pułkowym Doktor Treiber. O drugim pułku, który odpłynął z Marselii, niema ieszcze wiadomości. Naczelnikiem artyleryi iest Pułkownik Stiez Westphale; officerami artyleryi składaiącey się z czterech 3ch funtowych dział są Porucznicy Hube i Stitzelberger. — W Polopenesie pod naczelnictwem Xcia Demetrego Jpsylantego dowodzą: Kolokotroni, Niketa, Anagnostera, Pietro-Bey Xże Mainy, którzy stoią pod twierdzami Korynt, Patras, Napoli di Romania, Mo1on i Koron. Wszyscy kapitani oświadczyli się mieć staranność o utrzymanie Senatu; oprócz tego należy do nich exekwowanie podatków i karanie nieposłusznych. —— b) Siła morska: Flotta Grecka składa się z 403 okrętów działami osadzonych; naywiększym z nich iest polakra Herkules z dwiema pokładami i 26 działami. Wielkim Admirałem iest bogaty Minuli Centurioti z Hydra, a Viceadmirałami 1) Manuoli Tomasi z Hydra; 2) Jerzy Dimitracci z Spezzia; 3) Mikołay Apostoli z Jpsary. Sprawami morskiemi kieruie Minister Orlandi z Hydra. — Zittuni i Patras, równie iak Lepanto są przez woyska Greckie opasane. Mocne stanowiska Arta, Petta, Combotti i wąwozy Termopilskie są osadzone. — Główna kwatera Xcia Alex: Maurokordato znaydowała się d. 9 Września w Macalla pomiędzy wąwozami Wonicy w Arkarnii. Szwedzki Major Arschlig iest dowodcą Navarina, a artyleryią dowodzi tam Abel. Wszyscy umieszczeni w służbie Greckiey cudzoziemscy officerowie noszą dla oznaki szarfę niebieską z białemi paskami. — Bandera Grecka składa się z 8 niebieskich i białych na doł spadaiących pasów i krzyża, a chorągiew z białego krzyża na dnie niebieskiem z Sową. Grecki zasługi order dzieli się na komanderskie, kawalerskie i srebrne krzyże. Sam krzyż iest iasno niebieski; dla pierwszey klassy w złoto oprawny i z takimże laurem; dla drugiey w srebro z takimże laurem, a dla podofficerów i żołnierzy iest z samego srebra, maiący w środku tarczy Minerwę. Komanderski krzyż noszony iest na szyi na wstążce iasno-niebieskiey. — Kokarda iest iasno-niebieska i biała. (Z Gazety Augszburskiey

*Od granic Tureckich d. 8 Lutego.*

Listy z Korfu pod d. 36 Stycznia twierdzą, iż Korynt poddał się Grekom przez kapitulacyią. Siedlisko Rządu Morei przeniesionem zostało do Napoli di Romania, którey warownie naprawiono.

List z Zante pod d. 7 Stycznia zawiera co następuie: „ Sprawa Greków idzie bardzo pomyślnie. Rząd Angielski na wyspach Jońskich zabronił wszystkiem okrętom bez względu na banderę wypływać z Jonskich portów, dla dowozu żywności Turkom w mieyscach ogłoszonych przez Greków w zamknięciu. Niedawno przybyły tu trzy Szwedzkie z Alexandryi okręty, które Mehemed Basza naiął, dla dowiezienia żywności Turkom do Patras i Lepanto. Lecz Rząd

oświadczył kapitanom, iż nie dopuści aby zamknięcie Greckie zgwałconem było, i musieli zaniechać ładunku. Wszędzie lękaią się teraz zwycięzkiey krzyżowey bandery. Jedenaście okrętów Greckich krąży przed Patras. Niedawno nieiaki Moretti, który udawał się za ajenta Francuzkiego, chciał się z ładunkiem żywności do Patras przedrzyć. Zwrócili go Grecy, i nadaremnie odwoływał się do swego znaczenia, odpowiedziano mu, że iest rozbóynikiem i plami banderę Francuzką. Musiał zatem do odległego od Epiru portu popłynąć."

Podług listu z Bukarestu pod d. 1 Lutego Porta stara się usilnie przywrócić w obu Xięztwach spokoyność i bezpieczeństwo. Dowodcy Tureccy w twierdzach Naddunayskich odebrali roskazy, aby żadnemu Turkowi nie dozwalali udawać się do Wołoszczyzny, a ieżeli ktorzy znayduią się w Xięztwach maią natychmiast bydż odwołanemi. Ci zaś, ktorzy tam istotne maią sprawy, udać się powinni do Rządu o pozwolenie bawienia do pewnego czasu, bez czego żaden Turek bawić tam niemoże.

Spektator Smirneński pod d. 16. Stycznia sawiera następuiącą wiadomość z Jpsary: Niezaszło tu nic nowego, ale wszelka iest gotowość do boiu; płatnego woyska niemamy iak 7 do 800 Arnautow, ale 7000 ludzi, wszyscy maytkowie i rodacy opuszczaią za naymnieyszem podobieństwem wylądowania okręty, biegną na ląd porywaią karabiny i bronią oyczyzny. Na naydogodnieyszych mieyscach wyspy stoi 200 dział. Poruszenia Turków są pilnie uważane i zawsze iesteśmy do attaku lub obrony gotowemi. W pierwszym przypadku uzbroiona iest spieszno flottylla i palnemi statkami opatrzona; w drugim, ieżeliby Turecka flotta lądować chciała, powracaią wszystkie okręty do portu i uzbraiaią się maytkowie, zdeymuiąc nawet działa z okrętow, a tak w przeciągu 2 godzin iest wyspa 700 działami osadzona. — Na Mitelinie ciągle ieszcze panuie spokoyność i Jpsarioci nie usketecznili dotąd zapowiedzianego attaku, i może o nim do prawdy nie myśleli się, obawiaiąc odporu tamteyszych mieszkańców.

*Z Włoch d. 12 Lutego.*

Wielki Xiąże Toskański poiechał do Wiednia.

Gazeta Rzymska donosi, że Królowa Tibetańska przyięła Religiią Katolicką. Kapucyn Angelo z Brescia został pierwszym iey Ministrem. Kilkanaście Xięży z Rzymu na żądanie tey Królowey i iey Ministra udać się maią do Tibetu, dla pracowania nad nawróceniem Tibetanów.

Wyznaczony sąd w Neapolu na spiskowych w Lipcu 1820 skazał na śmierć d. 24 Stycznia nie obecnych Jenerałów Pepe i Carascosa, X. Minichini, Podpółkownika de Concilis, X. Capuccio, Kapitanów Paolella i Graziani, Porucz. Auria, Pułkownika Ruffo i Majora Lisa.

Do Palermo fregata Austryia przywiozła w Styczniu 500 ludzi, dla uzupełnienia Austryiackich pułków w Sycylii stoiących.

---

## Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę d. 9 Marca, daną będzie nowa i na żadnym teatrze dotąd ieszcze nie grana Komedyia w 3 aktach oryginalnie wierszem napisana, pod nazwiskiem: *Pielgrzym z Tęczyna*, czyli *Obraz Dobroczyńcy*.

We Wtorek zaś d. 11, dana będzie Komedyia w 1 akcie: *Guwerner*. — Potem nastąpi Komedyia w 1 akcie: *Michał i Krzysia*. — Zakończy Komedyio-Opera w 1 akcie: *Stryiowie i Stryienki*.

# DONIESIENIA.

*Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego.*

Gdy oznaczony na dzień 26 27 i 28 z. m. r. b. termin do wolney Konkurencyi, o dzierżawę Dóbr poniżey wymienionych, bezskutecznie upłynął, Kommissyia Woiewódzka w tym celu powtórny na dzień 1 Kwietnia r. b. oznacza, w którym maiący chęć dzierżawienia, zaopatrzeni w Kwalifikacyią Postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 24 Stycznia 1818 r. tudzież gotowiznę kwartalney racie dzierżawney wyrównywaiącą, pro Vidio złożyć się winną w Kommissyi Woiewódzkiey stawić się zechcą, gdzie także w każdym czasie o warunkach poinformowani bydź mogą.

Dobra do wydzierżawienia od 1go Czerwca r. b. są następuiące:

| | | | Practium. | |
|---|---|---|---|---|
| a) | Ekonomia Koziegłowy . . | Złpol. | 42,720 | gr. |
| b) | Folwark Jastrzębiec . . . | — | 4,538 | — 23. |
| c) | Wóytowstwo Lgota . . . | — | 446 | — |
| d) | Ekonomia Rokitno . . . | — | 25,102 | — |
| e) | Wóytowstwo Małogoszcz . . | — | 800 | — |
| f) | Ekonomia Ruda . . . . | — | 21,112 | — |

W Kielcach d. 1go Marca 1823 r.

Radca Stanu nadzwyczayny

Prezes *Wiełogłowski.*

Sekretarz Jeneralny *Zamoyski.*

Życzący sobie kupić dom murowany pod Nrem 3 z Ogrodem przy samey Rudawie przed Rogatkami Łobzowskiemi położony, ma się zgłosić do domu pod Nro 362 na Szczepańskim Placu na pierwszym piętrze.

Przy okazyi Licytacyi po ś. p. Wal. Litwińskim sprzedane zostaną na żądanie pewnego Właściciela nowo sprawione i ieszcze w całe nieużywane Łóżka naymodnieysze orzechowe z bronzami dwa, z materacami na sprężynach, i należącą do tego pościelą pokrytą karmazynową kitayką, daley Stolik nocny orzechowy, Szal i chustki tureckie, stroie damskie i różne kosztowności. Sprzedarz ta odbędzie się w Poniedziałek po południu o godzinie 3ciey, w mieyscu dotychczas agituiącey się Licytacyi — W Krakowie dnia 8 Marca 1823 r.

*A. Matakiewicz* Notarysz.

*Gdy od 41 lat nieobecni bracia Jan i Walenty Okulusowie, z których pierwszy iako czeladnik Krawiecki, a drugi iako Garbarski udali się na wędrówkę do Krakowa, i od tego czasu żadney o dalszem swoim bawieniu nie daią wiadomości, przeto na żądanie ich brata Wacława Okulus, posiadacza wolnego domu z gruntem w Reptach, wzywaią się ninieyszem obwieszczeniem wraz z nieznaiomemi sukcessorami i sukcessorkami, aby naydaley w dziewięciu miesiącach w terminie d. 15 Marca 1823 o godzinie 9 przed południem przed podpisanym Urzędem Sądowym osobiście lub na piśmie zgłosili się, i dalszego wyroku względem spadłego na nich w Reptach Wolnego domu po ich oycu Jerzym Okulusie oczekiwali; w przeciwnym bowiem razie będą za umarłych poczytanemi i względem ich spadku będzie iako po zmarłych postąpione.*

*W Tarnowicach w wyższym Szląsku d. 2 Lipca 1822.*

Urząd Sądowy w Reptach.

*Reuss, iako Justycyiaryusz.*